

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hāt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobē se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za označila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Potrebno delo naših rodoljubov.

Da slov. ljudstvo stopa naprej, če tudi le polagoma, to je očitvidno in kar je najbolj veselo, je to, da so priprostiti kmetje naši že v resnici ne samo zavedni narodnjaki, ampak da že tudi sami mislijo na to, kako da se naj postavi slov. ljudstvo samo na lastne noge ter naj ne čaka več na tiste čase, da nemškutarstvo, ker je le „posiljeno zelje“ na naši domači mizi, razpade ter izgine izpred nas, saj smo take jedi že siti do grla. To nam kaže naslednje pismo, ki smo ga prejeli iz kmečke roke, izmed naših bralcev samih. V prvi vrsti ima v svojem pismu pač Vojniški trg „na muhi“, ali kar piše naš poročevalec o njem, to velja več ali manj o večini naših trgov in še bolj o naših mestih. Pismo njegovó pa se glasi tako-le: Čestokrat rad zahajam v bližnji prijazni Vojnik na prijateljske pogovore; a vsakokrat se mi skoraj nevolja v srcu zbudi, ko vidim na hišah velikonemške napise, kateri značijo, da je še Vojnik v nemčurskih rokah. Ako bi kakemu popotniku ne bile znane čudne razmere na Slovenskem, lahko bi si pač mislil, da si je zašel kam v „nemški rajh“. Slovenci so imeli upanje, da bojo že pri zadnjih občinskih volitvah podrli nemčursko trdnjavo Vojnik, ali žal, da jim je to upanje splavalo po vodi. Kakor je že znano po časopisih, so to bili zakrivilili nekateri neznačajni in omahljivi slovenski možje, kateri so rajši postali izdajalci slovenskega naroda, kakor da bi se bili zamerili liberalno-nemčurski gospodi.

Upanje pa imamo, da je to zadnje „zasedanje“ velikonemškega županstva in da bo kmalu prišel čas, ko bo tudi Vojnik postal naroden trg. V dosego tega namena bode pa treba še veliko narodnega dela in domoljubne požrtvovalnosti. V prvi vrsti je potrebno, da bi se v trgu naselili odločno narodni trgovci, da ne bodo kmeti prisiljeni pri nemčurskih trgovcih blaga kupovati. Če bi imel dobro blago vsake vrste na razpolago, gotovo bi dobro iz-

hajal. Ako se resno pomisli, je gotovo silna neumnost in smel bi reči greh, da bi podpirali s kupovanjem svoje največe naprotnike, kateri so sovražniki Boga, sv. kat. cerkve in slov. naroda; iste vrste ljudi, kateri so le tedaj prijazni do kmeta, kadar pri njih blago kupuje, ināče ga pa ošabno prezirajo in zaničujejo, kakor Turčin „rajo“. Ako bodemo nemčurske trgovce in obrtnike lepo „pri miru“ pustili, se bodo radi „spreobrnil“ ali jo pa pobrisali, da ne bo več sledú za njimi.

V obče je torej potrebno, da bi se v vsakem trgu nastanil narodni trgovci, kjer ga še dozday ni, da se bodo kmeti lahko držali gesla: „Svoji k svojim“. Enako moramo tudi ozir imeti, kolikor mogoče, le na narodne rokodelce, krčmarje, obrtnike itd., ter nemčurje popolnoma na cedilu pustiti. Po takem postopanju bodemo dosegli toliko potrebno ravnopravnost, da ne bodemo več podlaga „tujčevi peti“, marveč sami svoji na svojih tleh.

Dalje je potrebno, da bi se v Vojniku ustanovilo bralno društvo. Prebivalstvo je izobraženo in željno dobrega berila, kar znači primeroma veliko število časopisov, kateri med kmete zahajajo, ni pa dvomiti torej, da bi zadostno število udov ne pristopilo. Povdarjam pa, da bi se moralo na versko-nravno stališče postaviti, ker le tedaj bi dobrega sadú donášalo. Enako bi se tudi lahko ustanovil mešani pevski zbor, ker se zadosti takih oseb nahaja, katere so v tej stroki že več ali manj izurjene. Mladina hoče imeti ob nedeljah potrebnega razvedrila, a ker ga drugje ni, ga pa preveč rada išče po krčmah, kjer se dostikrat surovo in obžalovanja vredno obnaša. Kako veselo bi pa bilo, ako bi vsako nedeljo (po popoldanski službi božji) se zbirali v sobi bralnega društva, ter se pri čitanji, petji, dostojnih pogovorih in nedolžnih igrah pošteno zabavali, in eden drugega za dobro stvar in krščansko omiko vne-mali. Pri takih veselicah ali nedeljskih zborih bi imeli zadosti poštenega veselja, samo po-

treba bi bilo modrega voditelja in ljube priprostosti, da bi „večji“ „manjših“ ne prezirali, marveč da vlada med vsemi bratovska ljubezen. — Še enkrat rečem, kako veselo je življenje med takimi mladeniči, kateri radi berejo dobre knjige in časopise, radi prepevajo cerkvene in poštene narodne pesmi, in imajo dostojne pogovore med seboj. Pri taki mladini ne boš slišal grdega klafanja, kletve in drugih surovosti, kakor je to navada pri neomikanih in neotesanih ljudéh. Neizmerne zasluge si torej pridobijo domoljubi, kateri pripomorejo, da si mladina krščanske omike pridobi in v njej napreduje. Najlažje se da kaj doseči, ako duhovniki in učitelji vzajemno se trudijo za dobro stvar; naj imajo kmečki ljudje še tako dobro voljo, sami si ne morejo ničesar pomagati, ako ni voditelj. Rečem torej končno: vzdramimo se poyssod iz narodne mlačnosti in delajmo krepko in vstrajno za narodno probujenost in krščansko prosveto pod geslom: „Vse za vero, dom, cesarja!“

D—č.

Šulvereinska šola na Slatini.

Zakaj se brani te in vsake šulvereinske šole slov. ljudstvo?

I. Slatinčani in nekateri od njih preslepjeni kmetje nikakor ne morejo razumeti, kako je mogoče, da smo se Slovenci tako po robu postavili zoper to „blago podjetje“ — nemško šolo. Tudi gostom tukajšnjim, katerim so naše razmere neznane, skrbno vbijajo v glavo svoje mnenje. O ti zli Slovenci, zakaj se branijo te vse zveličavne nemščine! Trojni so razlogi, ki so nas vodili pri našem poštem in srčnem postopanju: gospodarski, narodni in verski.

Moder človek naloži si le toliko, kolikor more nositi; Slatinčani pa so nam hoteli naložiti neznosno breme — šolo, katera stane, kakor se govori, 23.000 gld. O to je strašna številka za ubogega davkoplaičlea! Celo g. okr. šolskemu nadzorniku, kateremu niso ravno preveč k srcu priraščeni Slovenci, zdelo se je to preveč in vrlo se je hudovl zoper krivično postopanje naših šulvereinov. Občine so že itak globoko zadolžene in naj si nakladajo še novih dolgov? Vsled računa od dne 5. februarija t. l. imajo še izplačati 7797 gld. 17 kr. za popraviljanje Svetokrižke šole, vse občinske blagajnice pa so prazne zavoljo žalostnih občinskih razmer, o katerih bomo spregovorili ob svojem času. Odkod naj vzamemo denarjev? Edine dohodke imamo od vinogradov; ali tu moramo bitko spoznati, da smo ž njimi pri kraji. Vsled peronospore so čisto opešali in predurmi nam je že trtna uš, ki jih bo popolnoma uničila. Ubogi kmet nima dostikrat za sol in naj izplača tako drago šolo? Ali naj povikšamo občinske doklade? Naš župan je to že

storil; od 20 % poskočil je na 40 %, pri krčmarjih celo na 55 %, ali to mu še ne zadostuje, da bi zamašil vrzeli starih dolgov, niti da bi podpiral občinske reveže, katerim je letos deloma na polovico, deloma čisto odtegnil podporo. Ali se nam ne bi s to šolo godile vnebovpijoče krivice? Kje so imeli ti gospodje srce in pamet, ko so začeli zidati to šolo za ubogega kmeta? Da, da, taki liberalni posilincei so največi sovražniki slovenskega kmeta; vsaka krivica jim je sveta, če le dosežejo ž njo svoj velikonemški cilj! — Ali nam je pa res tako treba dveh šol, celo dveh četverorazrednic? Nikakor ne. Če bo pa sila razširiti šolo, storili bomo to z veliko manjšimi stroški; treba je le priskrbeti stanovanja gosp. učiteljem, in zdajšnje učiteljsko stanovanje v Svetokrižki šoli porabimo za dva razreda. Torej šulvereinovci le obdržite si svojo šolo, sami si jo bodedo zidali, če je bo treba, pa je nam ne bo nihče tako zasolil, kakor so jo vam.

Gospodarske stvari.

Obrejenje krave.

Gospodarju je veliko na tem, da si obdrži ali pripravi dobro pleme za svoje hleve in zato mu je koristno vedeti, ali je mogoče že naprej računati, kaj da mu povrže krava, ki jo spravi k biku, junčka ali teličko? V tem oziru so napravljali razne skušnje na raznih krajih in pravijo, da je to skorej zanesljivo sredstvo za to, da povrže krava teličko, ako se ravna ž njo tako-le:

Kdor hoče, da mu krava povrže v svojem času brhko teličko, naj ne žene krave, kedar se poja, k biku o času, ko ima prazno vime, tedaj potem, ko se je pomolzla, marveč to se naj izgodi vselej le v času, ko ima krava še polno vime, torej v jutru in zvečer. Nekateri gospodarji še k temu pristavljajo, naj se žene krava zvečer, v mraku; to še neki brž napravi, da dobi krava teličko. Kdor pa torej hoče na robe, da mu povrže krava junčka, ta naj žene kravo k biku še le potem, ko je nje vime prazno, tedaj po molžnji in pa po dnevu. Uzroka za to pač nihče ne ve, toda skušnja neki potrjuje, da je tako. V 100 kratih se izgodi neki po 80 ali 85krat po volji gospodarja.

Sejmovi. Dne 24 avgusta v Arveži, pri sv. Križi na Murskem polji, v Cmureku, v Središči, v Rogateci, v Laškem trgu, v Slov. Bistriči in v Velenji. Dne 26. avgusta na Ljubnem in na Bregu v Ptuj. Dne 27. avgusta pri sv. Trojici v slov. goricah in v Svičini. Dne 29. avgusta pri Št. Ilji pod Turjakom, na Planini, v Orešji in v Žavci. Dne 31. avgusta v Kamnici, na Hajdinji, v Mozirji, na Tinskem in na Valci ob Dravi.

Dopisi.

Iz Laškega okraja. (Cesarjev prihod, novo društvo.) Bližajo se nam slavnostni dnevi, ko pride presvitli cesar v našo bližino. Gotovo je vsako slovensko srce radosti polno, da bomo tako srečni in imeli priliko pozdravljati očetovskega vladarja, ki pride v nedeljo, dne 30. avgusta zjutraj v Celje. Komur je le količkaj mogoče, naj pride tega dne v Celje in naj pokaže, da so resnične besede slavnega slovenskega pesnika, ki pravi:

„Hrast se omaja in hrib,
Slovencu zvestoba ne gane!“

Pred nekaj meseci je bil v Vašem cenjenem listu dopis iz našega okraja, ki je imel namen, rojake zdramiti iz trdnega narodnega spanja. Ali do sedaj se še ni nič izpremenilo. Ali se ne spominjate več onih časov, ko so se vršile v bližnjem trgu pogostoma lepe narodne veselice? Mi vendar ne moremo dopustiti, da bi bil ravno naš okraj najbolj mlačen v narodnem gibanju. Vzdravimo se! Ker se v trgu ravno zida šulvereinska nemška šola, naj bode naše prvo delo, da si osnujemo podružnico družbe sv. Cirila in Metoda, ki ima namen ohraniti nam versko in narodno šolo. Na noge tedaj! Upam, da ne bo moj dopis glas vpijočega v puščavi.

Iz Bleda. (Rešitev.) Vis. deželna vlada za Kranjsko je z odlokom od dne 12. t. m. št. 1979 blag. g. dež. poslancu dr. J. Sernecu, advokatu v Celji, pripoznala svoje vis. pripoznanje in presrečno pohvalo, ker je kot zdravilski gost, šetajoč ob obalah našega divnega jezera, gospodično Dunajčanko, katera si je pri kopanju preveč zaupala, s svojo smrtno nevarnostjo rešil, da ni utonila. Ko je namreč zagledal pretečo nevarnost, skočil je popolnoma oblečen v vodo in gospodično že zelo omamljeno srečno na suho spravil. Tukaj vse hvali in občuduje blagodušnega rešitelja.

Iz Slatine. (Župan — cerkveno popravljavanje.) Živa potreba je že bila in želja vseh vrlih faranov, da bi se skoraj popravila farna cerkev. Letos smo se je vendar enkrat lotili. V to svrhu in za popravila farovškega poslopja določila je komisija 1600 gld., pa kakor se kaže, ne bo zadostovalo; treba še bo kakih 500 gld. več. Kdor pozna našo velikanško cerkev in če ve, da se ni skoraj nič popravljala, odkar stoji (od l. 1865), ne bo se čudil omenjeni svoti. Da te stroške poravnajo in poplačajo stari dolg 700 gld., katerega nam je zapustil prejšnji cerkv. konkurenčni odbor, naložil je sedanji konkurenčni odbor občinam 24 % cerkvenih doklad. Pa to ti je bil ogenj v strehi pri gosp. županu in njegovi stranki! 24 %, to je preveč, toliko se ne potrebuje, tako da očitno preklicati, zbira podpise faranov, da

se pritožijo zoper postopanje konkurenčnega odbora, ter skliče končno svoje „kimavce“ 26. t. m. k občinski seji, da bodo tulili in bobnali zoper cerkveni proračun. Čudno, zdaj nam nasprotuje in hujska farane najbolj ravno tisti župan, kateri je pred tremi leti na okr. glavarstvo naznanil, da je farna cerkev tako slaba, da je silno nevarno v njej obhajati sv. misijon. On ve, da je treba na cerkvi mnogih popravil, ali ni torej nespodobno hujskati ljudstvo, kjer gre za tako potrebno stvar in sveto reč? Vi, gosp. župan, ste nam občinske doklade povikšali od 20 % na 40 % in pri krčmarjih celo na 55 %, to pa ni preveč? In zakaj se niste pritožili zoper cerkvene račune od l. 1884? Takrat bi se imela popravljati cerkev, farovško poslopje in kaplanija in v to svrhu se je določilo še več denarja, kakor letos. Pa kaj se je storilo s tem denarjem? Skopal se je nek okoli 25 m. dolg kanal, farovž pobelil in nekoliko strešnih hloedov za cerkev oskrbelo, kaplanije se še pa nihče dotaknil ni. Kam je šlo toliko denarja? Zakaj se ni g. Ogriseg pritožil zoper dotične račune? Uganka je lahka: bil je takrat načelnik cerkv. konk. odbora. Ali dandanes ga v oči bode novi cerkv. konk. odbor, ki ni ravno po njegovem ukusu sestavljen, zato more malo rogoviliti. Vrh tega bodo letos občinske volitve in hudobni jeziki govorijo, da mu že baje voda v grlo teče, zato se je treba ljudstvu prikupiti, češ, kako skrbi za nj, da ne bi preveliko plačalo! Pa nič ne pomaga več hliniti se in prilizovati, dovolj jasno ste pokazali, kako skrbite za ljudstvo, ko ste mu hoteli desetkrat dražjo šolo, kakor znaša naš račun, obesiti na vrat. Torej, gosp. župan, le pustite naše farane pri miru, vas že predobro poznajo. Mi pa, če smo jim naložili 24 % cerkv. dokladov tako potrebni reči, imeli bomo pokazati, da smo kaj storili, vi nam pa vedno povikšujete občinske doklade, pa ničesar ne plačate, temveč nam še delate nove dolgove. Ali ni res tako?

—r—
Od sv. Ane v Slov. gor. (Slavnosti.) Veselo je na tem svetu, pravijo Slovenci. Da je to istina, pričajo vesele, vinorodne Slovenske gorice; ker tukaj je zlata maša, tamkaj nova; tukaj se obhaja farni patron slovesno, a tamkaj slavi stari župnik svojo sedemdesetletnico! O nekaterih poročam v kratkem. Farna patronica sv. Ana se je letos prav lepo obhajala, počastili so sv. Ano tudi preč. g. dr. Križanič, kanonik iz Maribora in imeli ginljivo pridigo in asistirano sv. mašo, pri kateri so imeli novo mašno obleko, vredno, kakor se čuje, okolo 800 fl. Čast. g. dekanijskemu administratorju lepa hvala za to skrb, da so omislili cerkvi sv. Ane to takó potrebno obleko! Žegnovanje so povišali tudi vrli slovenski dijaki s tem, da so na koru izvrstno peli, dopadlo se je vsakemu. — Nadalje ne bom pozabil nikdar dveh

dnevov, namreč 4. in 5. avgusta. Že celo popoldne se je slišala od sv. Benedikta živahna strelba in ko pride „Ave Maria“, tudi mlado- neče trijančenje zvonov. Zakaj neki? No, č. g. župnik Miha Milošič obhajati so imeli drugi dan svojo sedemdesetletnico. Tudi mene je zavleklo doli, in kakó sem se začudil dobrim faranom, ker so se takó v obilnem številu proti noči zbrali, da pokažejo spoštovanje do svojega starega župnika, ki že blizo 25 let delujejo pri sv. Benediktu v vinogradu Gospodovem. Takoj po zvonjenju „Ave Maria“ je bila bak- ljada in godba po vasi; potem zapojejo peveci č. g. jubilanu podoknico. Tudi naši vrli slo- venski dijaki so zapeli podoknico. Sedaj smo se podali v šolsko poslopje, kjer se je č. gosp. župniku priredila veselica. Šolski otroci so kaj izvrstno igrali dve igri, fantje: Otroci romajo v Rim, a deklice: štiri letne čase in tri božje čednosti. Vse občinstvo bilo je ginjeno in sodba se je povoljno izrekla. Med igrama so se dijaki pokazali kot izurjene pevce. Hvala gg. učiteljem, ki so nam priredili to veselje, katerega bodemo pomnili dolga leta. Drugi dan bila je sv. meša, med katero so zopet peli imenovani dijaki. Potem je bil slavnostni obed, katerega se je ude- ležilo mnogo č. g. duhoynikov, recimo okolo 25 iz lepe štajerske zemlje; med njimi tudi iz dalnjega Gornjega grada dekan č. g. Fr. Dovnik, nekdanji tamošnji kapelan. Da so bile živahne napitnice, je samo umevno. Došlo je č. g. jubi- lantu mnogo pisem, dopisnic in brzojavk k temu slavnostnemu drevu. H koncu Vam, č. g. žup- nik, želi dopisnik, kakor vsi Vaši znanci in vrli farani le to: da še mnogo let živite srečni, za- dovoljni in pomlajeni med vrlimi ovčicami sv. Benedikta in Vam Bog nakloni srečo, da do- čakate dneva Vaše zlate sv. maše. Živeli!

A. V.

Od sv. Martina pri Slov. gradu. (S v. birm a.) Dasiravno je naš kraj pod visokim Pohorjem in se bliža jesen, zato so cvetlice sicer že redke, vendar se je dne 3. avgusta naš Šmartin oblekel v cvetje, kakor v sredi spom- ladi; bilo je vencev in cvetli, bil je praznično oblečen, kakor še nikoli ne pomnimo. Krasni slavaloki ob cestah, celi dvehored malih lepo okinčanih majev, in pred nadžupnijsko cerkvo poleg lepega slavaloka dva velikanska maja, čez 17 sežnjev visoka, sta poviševala praz- ničnost z župnišča. Iz zvonika in bližnjih hiš so plapolale raznovrstne trobojnice in druge za- stave. Vsa ta lepota in praznična obleka je veljala že dolgo željno pričakovanemu prevzvi- šenemu knezoškofu. Neizrečeno je bilo naše ve- selje, ko smo imeli čast prvokrat videti milost- ljiviga knezoškofa. Franjo Vavken, posestnik, pozdravi v imenu vseh občin, pod prelepim, na način kapele postavljenim slavalokom in za njim šolska deklica Liza Globočnik v imenu šolske

mladine in vseh birmancev ter jim v znamenje udanosti in ljubezni podari prelepi šopek. Med zvonjenjem in pokanjem možnarjev je spremljala šolska mladina in mnogobrojno število faranov milostljivega knezoškofa v nadžupnijsko cerkev, kjer se je vršilo izpraševanje šolarjev, kateri so prav dobro odgovorjali, da so milostljivi knezo- škof na naše veliko veselje otroke in njih go- spoda kateheta in stariše lepo pohvalili. Ko je večno luč odzvonilo, bilo je celo bregovje ka- kor v enem ognju, in bilo je videti visoko na hribih velikih kresov s črkami M. N. K. Š.: to je Mihael Napotnik, knezoškof. Med tem sto- pijo milostljivi knezoškof iz župnišča in v tem hipu je bil nadžupnijski vrt veličastno raz- svetljen, veliko število svetilnic v podobi zvezde in bengaličnih ognjev je razsvetljevalo vrt, v katerem se je ogromno število gospôde iz Slo- vradca in našega ljudstva zbralo, ter razve- seljevalo nad bengalično razsvetljenim stolpom in cerkvo in nasproti ležečim, lepo razsvetljenim gradom. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Rojstni dan Nj. veli- čanstva se je v torek obhajal po vsej Avstriji prav slovesno, najbolj pa pač na Dunaji in po drugih glavnih mestih, kjer prebiva veliko višje gospôde. — Iz Dunaja se je podalo večje šte- vilo mestjanov na razstavo v zlato Prago, to pa ni po volji nemškimi liberalcem, ker bi naj- raji bili, da bi se o tej razstavi ne govorilo, kamo-li da bi jo Nemci obiskovali! — Mini- sterstvo za notranje zadeve ni potrdilo odloka c. kr. namestnije v Gradci, vsled katerega je razpustila društvo laških dijakov „L'academia italiana“. Pri c. kr. namestniji so sploh ostri zoper dijake, ki niso nemške krvi in malo jim je dosti, da razpustijo njih društva, češ, da so nevarna — za nemščino. — Kat. politiška dru- štva so na nemškem Štajarji zbirališča, na katerih konservativni poslanci radi in sedaj pogosto poročajo o svojem delovanju, bodi si v državnem ali deželni zboru. Škoda, da pri nas ne vemo ni za taka društva veliko, ni za poročevanje naših poslancev. — Na Koroškem ima nemški šulverein srečo, kajti za-nj dela celo nek katoliški župnik; baron Zucco mu je ime ter pravi, da je delovanje šulvereina blago- nosno. No ta mož pač ne pozna ljudi, ki imajo šulverein v rokah, ali pa je bolj Nемец, kakor pa katolišk duhovnik. — Na Kranjskem so se pričele volitve volilnih mož za Gorenjsko skupino volilcev. Kakor je znano, stojata si dva kandidata nasproti, župnik Mesar in tajnik kmetijske družbe Pirc. Da mora vedno biti pri Kranjskih razpor! Gospôda ne pomisli, da njih razpor tišči tudi nas na tla in da daje nem- škutarjem in sploh liberalcem pogum, nam pa

jemlje srce, naj delamo za to, da si sežemo naposled mi sami v lase, kedar bi ugnali nemškutarje. — V Gorici se pripravljaja velika kmetijska razstava in bode, kakor je podoba, ona precej velika, vendar pa težko, če si jo ogleda kateri izmed naših bralcev, kajti do Gorice je dolga pot. — Velika trgovska hiša v Trstu, Morpurgo e Parente, je ustavila svoje izplačevanje in bilo se je bati, da bi jih isto storilo še več, toda kakor je sedaj podoba, bode šlo vse gladko, ker je Rothschild iz Pariza prevzel izplačevanje dolgov one hiše. — V Zagrebu so na velike maše dan odprli veliko gospodarstveno razstavo ter sta prišla ministra iz Budapešta Baross in Josipovič k slovesnosti. Minister Baross pa se hrvaškemu ljudstvu ni prikupil, ker je govoril najprej madjarski in potem še le par besedi hrvaški. To je zoper pogodbo med ogersko in hrvaško vlado. — Državni zbor v Budimpeštu se je odložil do dne 3. oktobra, gotovo na veselje ministrom in poslancem samim. — Na Poljskem je sedaj vse bolj tiho, samo o vojaških vohunih — taci iz tujih držav — sliši se v časih, a kmalu potihne o njih brž, ko so njih koga vjeli. Najbrž tedaj niso pravi vohuni.

Vunanje države. V nedeljo je bil praznik sv. Joahima in ker imajo sv. oče Leon XIII. po sv. krstu to ime, zato so jim kardinali Rimske cerkve, višja plemenita gospôda in drugi častitali, kakor je to v navadi. Sv. oče so zdravi in še dovolje trdni za svoja leta. — V Bologni, mestu Italije, je prišlo une dni do pretepev med častniki in meščani. Vlada pa je hitro prestavila častnike v druga mesta in tako je zopet burja, ki je bila nevarna, polegla v mestu. — Na Francoskem biva sedaj srbski kralj Aleksander in ruski princ Aleksij. Oba pozdravlja ljudstvo prav prijazno, ruskega princa pa že skorej preprijazno. To že njemu ni več prav po volji. — V Bruselji, glavnem mestu Belgije, vrši se posvetovanje anarhistov ali delavcev, katerim ni po godu sedanje razmerje društva. Ni nam treba reči, kaj da pride iz tega posvetovanja; dobro, da še nimajo oblasti v rokah, sicer gorjé svetu! — Na Angleškem še imajo doslej konservativci vlado v rokah, toda ljudje, ki poznajo tamošnje razmere, trdijo, da se bliža tam doba liberalcev, ali le-ti niso podobni našim liberalcem, ampak so po največ verni katoličani. — Nemški cesar Viljem II. biva še vedno v Kielu, torej daleč od Berolina in misli se zato, da njegova rana ni bila tako neznatna, kakor se trdi. — Na večih krajih široke Nemčije jeli so ljudje godrnjati čez prusko vojaštvo, najraji bi jih pognali čez mejo. — Ruski carevič se je vrnil s svojega potovanja in je sedaj v Moskvi, mestu, ki je večje in veliko starše, kakor Petrograd, ki je še sedaj glavno mesto. — Zadnji

petek se je vrnil bolgarski knez, princ Koburški v Sofijo in je obhajal četiriletnico svojega vladanja. Bilo je neki veliko navdušenja med ljudstvom. — Pri Srbih je sedaj vse tiho, ker ni doma ni kralja ni njegovih vladarjev in je ljudstvo v obče veselo, da je vse v miru, v redu. — Turska vlada je zopet imela malo prasko z Rusi, ker je zajela neko rusko ladijo v morskih ožinah Dardanelskih ter je ni pustila naprej, da-si ni bilo vojakov na njej. — Bilo je dalje časa govorjenje, da se misli več judov, ki morajo iz ruskih mest, naseliti v Palestini, pravi domačiji judov, toda sedaj se trdi, da ni nič resnice na onem govorjenji. Se ve, da ne; kaj pa bi hoteli judi med judi? Jud ni za delo, pa tudi za pošten zaslužek ne daje se pri njih veliko.

Za poduk in kratek čas.

Kobilice selivke na Slovenskem.

Napisal J. Sattler.

(Konec.)

Na Ruskem pa uničujejo že iz davnih časov kobilice z mučkalci. To so iz desk zbite škrinjice, ki imajo trnje na spodnji strani, na zgornji so pa obložene s kamenjem. Te stroje vleče vprežna živina, kakor brano po zemlji. Tam imajo za to tudi kamene valjarje, katere vlečejo konji čez njive in travnike ter tako zmečkajo mrčes. Vrh tega se na tako polje nženejo konji, voli in krave, da pogazijo in po-teptajo kobilice.

Na dalje priporočajo nekateri jeden meter široke in ravno tako dolge vreče, ki imajo obroč pri odprtem delu in visijo na kolih. S temi vrečami mahajo delavci po žitnih steblih, na katerih sedijo kobilice. Kadar se jih je precej vjelo, se zmečkajo; toda treba jih je loviti na vse zgodaj in na večer, ker sedé ob tem času na steblih hotéč se odtegniti rosi.

Jako važni so pa jarki ali grabni. V teh se kobilice uničujejo uspešno, od drugega do četrtega leva; pozneje delajo prevelike skoke. Za to se izkopljejo pred njimi dolgi jarki v topem kotu, ki so dva čevlja globoki in jednako široki. Izkopana zemlja se pa na drugi strani, kolikor mogoče, visoko nameče. V dnu jarka vrežejo se tu in tam še globlje strme jame. Ko je to pripravljeno, postavi se za kobilicami vrsta ljudij, katerih vsak drži v roki brezovo metlo ali košato vejo. S temi metlami gonijo rahlo kobilice; preplašena mrčes se umika v skokih, gonjači pa počasi za njimi ter jih tako seganjajo proti jarku, kamor naposled poskačejo. Zdajci se mrčes pomečka in z izkopano zemljo zagrne. Vendar pa je treba pomniti, da se kobilice ne smejo goniti proti vetru ali navzgor.

Tako se okončujejo nerazvite kobilice; popolnoma razvitih se je pa težko ubraniti, ako pridejo naglo in v neizmerni množini. Stari Grki in Rimljani so hiteli v hiše, kadar so se bližale kobilice, meneč, da leté mirno čez neobljudene kraje. Poznej pa so ljudje uporabljali vsakovrstna sredstva, da bi ustrašili in pregnali kobilicne roje. Šli so nad nje s cepci, z metlami, s koli in drogi, raz katere so plapolale pisane rute, kakor zastave; zvonili so, kričali in ropotali z deskami in z drugim orodjem; zažigali hosto in smolo, da bi jih pregnali z dimom; streljali so s puškami in možnarji. Leta 1780 so kobilice prepodili iz Erdeljskega in Bukovine s streljanjem iz topov.

Vendar pa vsa ta sredstva kaj malo pomagajo. Najbolje kaže, požeti in pokositi vse, ako preti nevarnost. Tako se najlaže iznebi kobilic. Se ve, da grozi potem sosedom pogin. Ali kaj si hočemo? Če ni druge pomoči, če ni nobenega upanja, da bi mogli uničiti sovražnika, veljati mora načelo: Vsak je sebi najbližji in je dolžen čuvati svojo last. Saj še tudi dandanes po nekaterih krajih streljajo, kadar se bliža nevihta, da bi pregnali točonosni oblak, ki pa potem drugje „ledeno zrnje v setve vsuje“.

Smešnica 34. Tujec vpraša pastirja, ali ve, kako daleč da je do vasi Bradovice. „Kaj pa“, odgovori pastir, „kaj pa, da vem to!“ Ako si nabašete svojo pipo pa izkadite, lahko ste že tam. Ako pa še niste, nabašite si še drugo ali tretjo, potem pa sodim, da boste že v Bradovicah; če pa še ne boste, lahko izkadite še četrto, ako vam prej ne izmanjka tobaka“.

Razne stvari.

(Pomiloščenje.) Presvitli cesar pomilostili so dne 18. avgusta štiri kaznjence v c. kr. kaznilnici v Mariboru in še posebej telegrafično Jožeta Domanjka, ki je bil zaradi znanih prask pri Mali nedelji tukaj zaprt.

(Vojaške vaje.) R. zven Nj. veličanstva svitlega cesarja, pride tudi vojni maršal, nadvojvoda Albreht k vojaškim vajam pri Celji. Nadvojvoda se nastani v župnišči v Teharjih.

(Duhovne vaje.) P. n. gospodje duhovniki, ki se želijo vdeležiti letošnjih duhovnih vaj, naj se nemudoma oglasijo.

(Pri čč. šolskih sestrah v Mariboru) so dne 15. avgusta prejele iz rok mil. knezoškofa samostansko obleko te-le čč. sestre: Ambrozija Svetlin iz Brežic, Mehtilda Čepin iz Pilštanja, Antonija Plemenitaš od sv. Križa na Slatini, Franciska Jelen od sv. Marjete pri Velikoveci, Bernarda Kurbus od Št. Jurja na Ščavnici, Lucija Šlebinger od sv. Ane na Krembergu, Elekta Gril iz Kaple pri Lučanah.

(Kat. tikovno društvo.) Novi odbor katol. tisk. društva v Mariboru se je sestavil v torek, dne 18. avgusta tako-le: P. n. gg. dr. Ivan Križanič, predsednik, dr. Jernej Glančnik, njegov namestnik, Karol Hribovšek, denarničar, prof. Martin Matek, tajnik in dr. Feliks Ferk, ud ravnateljstva tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

(Izredna lepa svečanost) bode se vršila dne 26. avgusta pri Veliki nedelji, kjer bodo štirje gospodi duhovniki nemškega viteškega reda dobili redovno obleko in storili slovesne obljube.

(Vabilo) Kmetiska čitalnica pri sv. Križu blizo Maribora priredi v nedeljo, dne 23. avgusta ob 1/4. uri popoldne veselico v hiši Koroščevi z nastopnim vsporedom: 1. Razgovor o premembih društvenih pravil, ali kako bi se dalo združiti bralno društvo s sadjarskim. 2. O sadjarstvu. 3. O kmetijstvu. 4. Kmetu je treba varčnosti. 5. Igra: „Kako daleč se z nemščino pride“.

(Odbor sadjerejskega društva za Šoštanjski okraj) ima dne 23. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v Št. Ilji pri Gradiču svojo sejo, ter bo po taisti, kakor je že bilo naznanjeno, potovalni učitelj g. Ivan Belé o sadjerejstvu predaval. Za to stroko zanimajoče se občinstvo se torej uljudno vabi k mnogobrojni vdeležbi. Načelnništvo.

(Za predsednika) krajnemu šolskemu svetu v Podčetrtku je izvoljen tamošnji župnik č. g. Vinko Gršak; za njegovega namestnika, posestnik Tomaž Kolar.

(Sadjerejski poduk) potovalnega učitelja g. Beleja pri sv. Duhu na Ostrem vrhu, dne 16. avgusta t. l. bil je jako mnogobrojno obiskovan, ter je našel obče zanimanje. Po pravici se smemo nadejati mnoge koristi za lepo slovensko Štajarsko od našega mladega a skušenega in marljivega g. učitelja.

(Šole) pri sv. Duhu na Ostrem vrhu ni že tri tjedne, na Kapli je ni že več, kakor pet tjednov. Ubogi otroci tako hudo kašljajo, da ko jih pōpade, često omedljujejo. Ni še upanja, da bi kmalo izginila ta nalezljiva bolezen.

(Angeljska nedelja) obhaja se pri sv. Duhu na Ostrem vrhu letos zopet v septembru (6.) a ne v avgustu (30.), kakor zapovedujejo nekateri koledarji. Mašne bukve imenujejo ta praznik odločno „festum Septembris“, t. j. septemberski praznik. Isto tako tudi cerkveni koledar sekovske škofije, lavantinske in menda tudi krške pa ima 1. septembru najbližjo nedeljo.

(Na Dobrni) so topličarji v prid siromašnim učencem tamošnje šole priredili tombolo in tako skupili 140 gld., da se bo vbožnim šolarjem oskrbela obleka.

(Nova cerkev) pri sv. Križi na Murskem polju je že pokrita. Delo prav veselo napreduje.

(Neprevidnost.) Alojz Grabar, kmečki sin z Derstelje pri sv. Urbanu v slov. goricah, je dne 17. avgusta utonil v Pesnici. Kosci so otavo kosili in po dokončanem delu so se šli kopat. Nesrečnež pa je vroč, v potu skočil v Pesnico in najbrže ga je mrtvud zadel ter je utonil

(V Slatečji pri Dobrni) so 63 let staro Mico Potočnikovo našli v kuhinji mrtvo; dobro ženo je bila zadela kap ali mrtvoud.

(Nesreče) po streli se množijo dan za dnevom. Čestokrat opazuje se z Ostrega vrha, kaka med nevihto strele požigajo po srednji Štajerski poslopja. Pretečeni teden je tudi ubila strela deklino na polji pri Lipnici. Istotako je ubila strela pri Weitersfeldu (pod Spielfeldom) na vozu želarja, ki si je peljal s kravo travo s polja. Živinče je še ozdravelo. G. učitelju Šoperju, ki je hodil ob železnici iz Weitersfelda v Spielfeld, je strela poškodovala tri prste edne roke.

(Cerkva pogorela) je v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. pri sv. Janžu v Sagovski dolini, pol ure od Arveža. Pogorelo je tam ob enem 11 poslopij, med njimi hlevi in škedenj farovski; farovž so rešili. Ob 1. uri popoldan začelo je goretu blizu cerkve, zvonik se je kmalo vnel, ob 3. uri se je prevrnil s strašnim hrmenjem. Daleč na okrog sloveči mili zvoni Št. Janški ležijo v drobnih koscih na tleh. Cerkvo so še le lani za blizu 2000 fl. pomalali.

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) so darovali: gospa Karolina Robičeva v Lem-bahu tunjico zaseke, slav. posojilna Ormožka 20 fl., veseli gostje Lorberjevi pri sv. Petru tik Maribora 7 fl. in tem je pridjal g. J. Flucher ml. 3 fl. Bog plati!

(Huda ura) razsajala je v nedeljo (dne 16. t. m.) od 9. do 11. ure zvečer po vsej Savinjski dolini. Pri Celji vdarila je strela v kozolec gosp. c. kr. ministerijalnega svetovalca K. Vasiča na Gornjem Lanofu. V malih trenutkih stal je tudi približnji hlev v plamenu. Druga poslopja ostala so nepoškodovana, ker je dež sam prav pridno gasil.

(Strašna nevihta) razsajala je v nedeljo večer tudi okoli Ljutomera. Kakor se nam od tam poroča, napravila je tudi precej škode.

(Suša) je vzela v Rusiji žito skoraj do cela in se je bati celo lakote, ako vlada ne priskrbi ljudem žita in kruha.

Loterijne številke:

Gradec 14. avgusta 1891	29, 82, 50, 6, 31
Dunaj " "	23, 89, 57, 75, 29

Službo cerkvenika

želi oženjen mož brez otrok. Žena je izurjena y kuhinji in v vrtnem delu. Več pové Martin Sofnik, Villa Kodela pri Mariboru. 3-3

Išče se učenec

dobrih, pridnih krščanskih starišev in poma-gač za krojaško delo, ki mora biti dober de-lavec, pri **Körner-ju** v Št. Ilji (Egydi-Tunnel.)

Lep vinograd

je na prodaj, ki leži na Pečici blizu Poličan ob veliki cesti; zraven je zidana hiša in klet. Več se poizve v gostilni na Pečici. 3-3

Pri „Jožetu“ v Brežicah!

Velečastiti duhovščini, učiteljem in slav-nemu p. n. občinstvu priporočam svojo, s po-polnoma novim in modnim, suknenim, platnenim, volnatim za ženske obleke, kurentnim blagom, kakor tudi specerijskega, drogueriskega, koloni-jalnega in materijalnega blaga, specialitet čaja, konjak, ruma in likerov, dobro založeno trgovino; kupovanje vsake vrste deželnih pri-delkov in jajc; in zagotavljam vsacemu najce-nejšo in pošteno postrežbo vkljub vsaki kon-kurenci.

K obiskovanju uljudno vabim ter se pri-poročam z odličnim spoštovanjem

3-4

Jože Kukovič.

Štajerska

deželna zdravilnica

Rogatec - Slatina.

Južne železnice postaja: Poličane.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Zdravitev s pitno, topliško in studeno vodo, s sirotko itd.

Brošure in prospekte razpošilja ravnateljstvo brez-plačno.

Tempeljska in Styrija slatina

vedno nova polnitev v zelo močne steklenice, slavoznano glavberjevosočno zdravilo proti boleznim prebavnih organov in izvrstna svežilna pijača.

Dobiva se pri slatinarstvu v Rogatcu in na Slatini ter tudi v vseh trgovinah z mineralnimi vodami, v boljših specerij-skih in droguerijskih prodajalnicah ter v lekarnah. 5-5

Razglas.

V torek, dne 25. avgusta 1891, dopoldne ob 9. uri bode na lici posestev prostovoljna sodnijska prodaja Jožef in Ana Baumann-ovih, v dayčni občini Vosek (Wachsenberg) nahajajočih se zemljišč, ki ležijo blizu okrajne ceste, katera drži od Maribora v Šent-Lenart v slov. gor.

Prodaja teh posestev, ki merijo 42 oralov 876 sežnjev, vršila se bode po večjih kosih, oziroma po parcelah.

Pri teh zemljiščih, ki se bodo z letino vred prodali, nahajajo se tudi okoli 27 oralov izvrstnih travnikov.

Vsaki kupec ima 10 procentov kupnine položiti; natančnejši pogoji so iz licitacijskih pogojev razvidni.

K tej licitaciji uljudno vabi

Dr. Ferd. Dominkuš.

Zavod šolskih sester v Mariboru.

Z novim šolskim letom, dne 15. septembra 1891, se prične v zavodu šolskih sester v Mariboru privatno izgojevališče za žensko mladino (I. in III. tečaj) in se sprejmejo v isto tudi zunanja dekleta.

Več pové predstojništvo zavoda. 3-3

Službo išče zvesta oseba srednjih let, v kuhinji in gospodarstvu izurjena, najljubše v farovžu, ker je že v farovžu služila. Več pri upravnistvu. 1-2

Terezija Ploj-eva

posredovalna pisarna za posle je od 1. avgusta 1891 v Freihausgasse šte. 5 pri gosp. Mih. Lončarič.

Tinktura za želodec,

6-25

katero iz kineške rabarbare, kerhlikovčevega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja **G. PICCOLI, lekar**, pri angelju v Ljubljani, je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zaboječkih po 12 in več steklenic. Zaboječek z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 stekl. 5 klg. teže, velja gl. 5.26. Poštuno plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razpodajajo **lekarne**: v Mariboru: Bancalari in König; v Ptujih: Behrbalk; v Celjih: Kupferschmid; v Gradci: Eichler, Nedwed, Trnkoczy in Franzé.

Zahvala in priporočba.

Ker nimam več gostilne „zur alten Bierquelle“, najtoplejšo zahvalo izrekam častitim gostom, da so me v tako obilem številu obiskovali. Ob enem pa tudi naznanjam, da sem

Jost-ovo gostilno na velikem trgu

prevzel in popolnoma renoviral in da jo bodem vodil pod imenom:

Spatzek-ova gostilna „zum Kreuzberger“

in da se bodem prizadeval, gostom z izvrstnimi jedmi po karti ali naročilu, z svežim marenim pivom, kakor tudi s pravim, dobrim štajarskim vinom ustreči.

Miše za ptujce, z novim pohištvom, se oddajo od 1. septembra t. l. popotnikom po nizki ceni.

Prosim p. t. občinstvo, da me prav pogostoma s svojim pohodom počasti.

1-3

S spoštovanjem

V Mariboru, dne 15. avgusta 1891.

Spatzek.